

Megjelenik hetenként kétszer:

csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—

Fél évre. . . „ 4.—

Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Vádoljuk önmagunkat!

(Cs.) Nincs oktalanebb s majdnem nevésegebb dolog, mint kényelmes karoszekbe ereszkedni, a kezét ölbe tenni, vagy esetleg hosszúsáru csibukra rágyújtani s a „Pesti Naplót,“ „Neue Freie Presse“-t, vagy efféle lapokat olvasgatva a felszálló füstkarikák között sopánkodni: a világ viszásságán és esztelenségén; szidni elleneink vakmerőségét és gonoszágát és rendkívüli várakozással kérdezni: „No, hová, mivé fog ez fejlődni?“ S ha valaki azután közbe szól: „itt tenni kell valamit!“ ezer ajakról visszhangzik: „itt tenni kell!“ De már lassabban és egyenkint mondogatják: kérem, az én körülményeim, függő viszonyom, egyéb illő és méltányos tekintetek nem engedik, hogy én valamely katolikus ügyet nyíltan támogassak, a küzdők sorába lépjek; különösen szó se essék róla, hogy én az ügyet anyagilag támogassam! Drága az élet, csekély a fizetésbeli emelkedés, s főleg igen kedves és édes a . . . nyugalom! Én hivatalbeli kötelességemet hiven teljesítem, többet senki sem követelhet tőlem. Pont!

Hát kérem tisztelettel, nem a katolikus ügyek, egyetek, mozgalmak átkos gerincbenulása ez?! A boldogult zseniális Samassa érsek szokta a Szentírás mondását ismételni: ha csak a kötelességet teljesítettük, mondjuk, hogy haszontalan szolgál vagyunk! Biz igaz! Ha annyian volnánk öntudatos, gyakorlati katolikusok, a hányan az anyakönyvi bejegyzés szerint vagyunk azok, akkor sok dolog másképp lenne, nem-

csak Magyarországon, hanem Sopronmegyében is!

Ha elleneinktől semmi egyebet nem tanulhatunk, de három tulajdonságukból: a munkakedvből, bátorságból, s a szívósságból nem ártana, ha valami reánk is ragadna!

Itt van a nagyhölgyi rémes eset. Ne az egyént nézzük, aki vadállattá vált, hanem azt az ezeryi finom szálat, melyet fonák társadalmi berendezkedésünk szolgáltatott, s amelyből ez az utálatos kép szövődött!

A vallásból és a keresztény erkölcsből egy cseppnyi sincs benne!

Mennyire törődünk az elemi iskolából kilépő ifjúval, akár odahaza marad az a faluban vagy elmegy a városba iparosnak? Színház, mozi, rossz olvasmányok, malacirodalom, szabad kujtorgás és sok egyéb dolog ellenőrzés nélkül rendelkezésére áll.

Vannak színházi bizottságok, és mégis milyen észbontó, vérrontó s a keresztény erkölcsből teljesen függetlenített darabok kerülnek a színpadra! Ne farizeuskodjunk! Ha a színpadon nem kívánunk erkölcsöt, ne követeljük azt a társadalomban sem. Amit színházban gukkorozunk és megtapsolunk, vágjunk jó arcot hozzá a családban is! Aki a színház homlokzatát megtekinti, amely a katolikus konvent tiltakozása dacára is megmaradt, az tudhatja, hová megy és miben fognak ott gyarapodni gyermekei, cselédjei és alkalmazottjai!

A mozik, nincs módunkban köztük különbséget tenni, oly világfelfogást s oly cselekményeket gyömöszölnek bele a fiatal

fogékony lelkekbe, (s ki ellenőrzi azokat a vidéken, pl. Bánfalván?) amelyeknek szabad szerelmi, élvezethajhaszó, vallást gunyoló, betörő darabjaiból más nem is fejlődhetik ki, s csak kis ürtügy legyen reá, mint a nagyhölgyi eset!

A kaszárnyákba kerülő fiatal legény, mint tisztességet tudó, erkölcsös, jellemes és munkaszerető fiatal ember jön haza?! Vétenék, ha azt mondanám, hogy ellenkezőre nevelik, de a körülmények, sokféle adott alkalom ellen-nemörzés folytán ritka egyén az, akinek szülei kaszárnya-évei letelte után örülhetnek annak, hogy fiúk gyarapodott erkölcsben, jellemben. Báró Fejérváry egyszer azt mondta a képviselőházban, hogy a katonaságnál nem akarnak kapucinos barátokat nevelni! De kérem, ne is tőrjék, hogy erkölcs nélkülük szükölködve térjenek haza.

Hát még, mikor a középiskola keresztény nyolcasodika azt mondja ismerőseinek: alig várom, hogy meglegyen az érettségim s beiratkozhassem a szabadkőmives „Galilei“ körbe! . . .

Ha ami nagyrabecsült főszolgabiráink üdvös rendeleteket bocsátanak ki a rend, csend és az ifjúság érdekében, mennyire szereznek nekik érvényt a szülők s az arra hivatott községi előljárók?! S ha nem teszik azt meg, ne panaszkodjunk mások ellen!

Vádoljuk önmagunkat: szülők s egyéb ható, nevelő és felügyelő tenyezők, mert sok tekintetben csak sopánkodó katolikusok vagyunk!

A néhai franciskánusok eredeti temploma.

— Az „Új Élet“ eredeti tárcája. —

(Vége.)

A középső oszlop fő, melyet Stornó Ferenc bontott ki a pillér kötőmegéből, nagyszerű példáját mutatja a stilizált virágdisznak; inkább vonaljáték koszorúba fűzve, mint virág. De olyan vonaljáték, mely a vonalak és árkok együttes hatásával gömbölyű emberarcokat s az archból kinövő növénydíszit ábrázol. Ez is s a gyámkövek rákjai, női és férfitorzképei állatsttel, medve, majom, sárkány s egyéb szárnyas szörnyetegei a vastag tréfában megnyilatkozó kedvtelésnek vagy félelmes, ördögi, apokaliptikus képekkel eltelt fantáziának a szülőttei Erre csak a korszellem megértése tud magyarázatot adni. E kor hajlott a miszticizmusra, a titokzatosságra, mindenre, ami csodás, ami ritka, ami kalandos. Kapva kap a természetfölöttin, amit az ész fel nem foghat, amit csak hinni, megsejteni lehet. Nagy

szeretettel tapadtak a kath. vallásban rejllő miszticizmushoz; átélték szívvel, lélekkel, szinte megtestesítve látták minden részletét. Azért tudtak a művészetben mindent könnyen szimbolizálni; az ördögöt a maga egész birodalmával a képzelet szörnyszülőtteinek képében, amint tartja az Isten dicséretére emelkedő boltívek terhét, az állat- és növényvilágot, hogy jelezzék ezek is a teremtőnek való hódolatot. Mintha csak hallanánk a zsoltár szavát: növény-, állat-, ember-, ásványvilág angyalok, csillagok magasztaljátok az Urat. Benedicite. . . A három ifjú magasztos énekét. „Benedicite omnia opera Domini Domino, laudate et superexaltate eum in saecula.“ A záróköveken fejeződik ki szépen az a gondolat. A vaskos oszlopok díszes oszlop főin emelkednek a kecses bordák s a zárókö gondolatába, szép akkordjába csendülnek össze. Az agnus Dei, a pelikán: az üdvözítő vérén váltotta meg az emberiséget, saját, vérével táplálja gyermekeit. Félteudre ereszkedő angyal, szelid tekintettel néz le ránk, miközben alkotóját térdrehúllva imádja; az üdv igéinek íródiákjai, az evangélisták szintén zárnak íveket: a bika, a sas,

az oroslán, az angyal festői hajlású irattekercset tartanak. A középkor embereinek gyermeki lelkében megtestesülve éltek a hit tanításai, a művész a saját lelkébe nézett s alkotott. Mi már csak a szimbólika hosszas tanulmányozása útján jutunk el ahhoz az élvezethez, melyet a román kor szellemének igaz megértése nyújt. Ezek az igazi román elemek a templomban.

Eddig csak az építészeti és szobrászati részről beszéltünk.

Gazdag tér nyílt a román s átmeneti építészet keretében a festésnek, a képirásnak is. A rendesen kicsi ablakok s így kevésbé áttört falak tágas mezőket, a bordák közei széles íveket, pályhákat hagytak a gazdag, polichrom díszítő festés számára. A művésziesen kifaragott, lélekkel, szellemmel, étellel átítatott, lélekből fakadt ábrázolások, a gazdag zöld, piros, sárga, kék, szürke színezések oszlop főkön, a nagy fal és ívmezők bibliai tárgyú képei, (a szegények bibliája), a padlózat színes kő mozaikja varázserővel emelte a hívők lelkét Istenhez. Különösen gazdagon díszes volt a szentély, a ker. hit közép-pontjának, az áldozat bemutatásának helye,

Likőrök, pezsgők, borok, compotok, bonbonok, felvágottak, konzervek, szalámi és mindenféle sajtok legnagyobb választékban kaphatók

Gruber János

csemegekereskedésében

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 131. szám.

A bucsuzó főpásztor fejedelmi adományai.

Várady L. Árpád dr., kinevezett kalocsai érsek vasárnap este a hatóságok fejeit, a papság s a hívek vezető embereit fényes búcsulakomára hívta meg, melyen emelkedett hangú felköszöntők tolmácsolták azokat az érzelmeket, melyeket a bucsuzó főpásztor s egyházmegyéje éreznek. Elsőnek Madoniczky Ignác c. püspök szólalt fel a káptalan s a papság nevében. Utána Várady L. Árpád emelkedett szólásra s köszönetet mondott mindazoknak, kik működésében támogatták s hangsúlyozta, hogy a nagy átalakulások korában, melyben most élünk, Győr város tüneményes fejlődése ne váljék soha forradalmi jellegűvé, hanem organikusán épüljön a meglevő szilárd alapra.

Az érsek eszmékben gazdag beszéde után Szodtfriedt József főispán bucsuzott a vármegye és város nevében szeretett főpásztortól, akinek előzékenységét, mindenre kiterjedő figyelmét megtanulták ismerni. Súlyos vesztesége a közügynek excellenciájának távozása. De szomorúságukba vegyül a hazafiúi öröm, hogy nagy szelleme tágabb tért nyer a működésre.

Majd Wennes Jenő udvari tanácsos, polgármester jelezte, hogy excellenciája a három év alatt mindenkor latba vetette tekintélyét a város fejlődése érdekében. Zálogát látja ebből excellenciája további jóindulatának.

Kramolin Viktor megilletődve a hívek nevében bucsuzott a főpásztortól, aki sokat tett a katolikus öntudat fölébresztésére, s akinek a hitélet megerősítésében elévülhetetlen érdemei vannak...

A bucsuzó főpásztornak utolsó tekintete az elhagyott kisdedekre esett; ezektől a kis ártatlanoktól bucsúzott a legmelegebben és azoktól a fehérlelkű apáctól, kik életük minden pillanatát a gyermekek nevelésére szentelik. Bizonyítja az, hogy: a győri kisdedvédő egyesületnek 4000 koronát, a győri orsolya-rendi zárdának pedig 6000 koronát adományozott. Fényes bizonyíték ez arra nézve, hogy a mindenkit lekötözö modorú, tudós főurat, a széleskörű műveltséggel telített nagyszabású, fennkölt jellemű főpásztort, a nagystilű egyházfejedelmet az Isten mily gyöngéd, szerető szívvel áldotta meg; s ennek a mélyen, nemesen érző

a kegyelmek kútforrása. A polichrom díszítés, mely a templom belsejében mindenütt, külsőjén csak takarékosan volt alkalmazva, az épület szigorú építészeti szerkezetét, komolyan egyszerű felépítését szelidítette, enyhítette, a belső ünnepies komolyságát csak hatványozta. A festett ablakok, az antipendiumokkal, reliquiáriumokkal, keresztekkel, gyertyatartókkal díszített oltárok, a tarka szőnyegek a padlón s a padokon, a papság díszes egyházi öltözetei, az iparművészet remekelése a templomi felszerelésekben, a világiak festőien szép ruházatának sokszínűsége a legszebb harmoniában voltak a templom polichromiájával, a vidám színözönben úszó egyházi épülettel. Itt ölelkezik a kor a maga művészetével. Itt látjuk, hogy mindenkor szükséglete, izlése, gazdagsága, világ-nézete megtermi a neki legmegfelelőbb művészi stílust s a művészet összes ágainak összhangzatos kifejlődését. Mi, kik templomaink csupasz, fehérre meszelt, az idők szelétől megtépázott falait szemléljük s bennük a XX. sz. egyszerűnek mondható kosztümjeit megszoktuk, már szinte nem is kívánjuk vissza azt az utólrhetetlen fényt, pompát, szingazdagságot. A mi gyakorlatias érzésű, vassal, vasbetonnal dolgozó, szociális gondolkodású korunk már más templom-építési eszméknek hódol ugyanoly joggal, mint amily joggal cserélték fel a történelmi korok elődeik stílusát.

Mihályi Ernő dr.

atjai szívnek meleg verőfénye, mintegy bucsúzással, egyházmegyénkben utoljára a gyöngyök s elhagyottak életébe sugárzott. Legelsősorban ezeknek is áldó hálaszava, s imája kíséri a főpásztort új egyháztartómányának hívei közé, hol bizonyára szintén szeretetébe fogadja mindazokat, kik elhagyottságuknál fogva támogatására leginkább reászorulnak...

A püspökvárban már meg volt a konzistorium, melyen Várady L. Árpád dr. győri megyéspüspök a székeskáptalannak hivatalosan bemutatta a kalocsai érsekké történt kinevezésére vonatkozó pápai okmányokat. E ténnyel Várady L. Árpádnak a győri egyházmegyére kiterjedt ordináriusi joghatósága megszűnt. Kedden délelőtt hagyta el a főpásztor végképpen Győr városát, eddig püspöki székhelyét, hogy elfoglalja a kalocsai érseki széket. Az érsek távozása alkalmából szerdán a püspökvárban a győri papság, a pályaudvaron pedig a világi hatóságok vettek bucsut. Új egyházmegyéjébe is kísérelje el nemes főpásztornkat jó Istenünk áldása!

A sopron-köszegi vasut menetrendjének

részbeni változtatása érdekében — mint már említettük — a soproni és a felsőpulyai főszolgabírák kérését intéztek a vármegyei és a városi közigazgatási bizottsághoz. Kivonatban ezt a kérelmet a következőkben közöljük:

Tek. Közigazgatási Bizottság!

A sopron-köszegi h. é. vasut vonatait igénybe vevő utasközönség nevében tisztelettel alulirottak ama kéressel fordulunk a tekintetes Bizottsághoz, sziveskedjék ki-
eszközölni, hogy:

1. az 5314. számú vegyesvonat menetideje olyképp állapíttassék meg — legalább a nyári idény tartamára — hogy e vonat esti 10 óra után érkezék be Sopronba,

2. az 5362. számú tehervonat személyszállításra rendeztessék be és

3. az 5303. számú személyvonat — a Déli vasut társasággal leendő tárgyalás után — Harka-Kópháza állomáson a Déli vasut 307. számú vonatához csatlakozást nyerjen.

Kérésünket az alábbiakkal támogatjuk: Közismert tény, hogy a sopron-köszegi vasut mentén fekvő községek anyagi erejük-höz viszonyítva súlyos áldozatokat hoztak; jogosult tehát amaz óhajtasuk, hogy a vasut a lakosság forgalmi igényeit kielégítse. Erre bizonyosság a vasutnak megnyitása óta a rendkívül élénk személyforgalom, amelyhez hasonlítható az összes helyi érdekű vasutak között alig található.

Nem vitatható el az sem, hogy a nyári idény a forgalom szempontjából más igényeket támaszt a vasutakkal szemben, mint a téli, mire nézve elég a turista és kiránduló tömegekre utalunk. A vasutgazgatás a menetrendnek célszerű megváltoztatása által hiszen a saját hasznát is szolgálja.

Mit látunk azonban e helyett?

1. A sopron-köszegi vasut utolsó, személyszállításra is szolgáló vonatja Kőszegről Sopronba délután 4.06 órakor indítatik el és Sopronba esti 8.22 órakor érkezik meg; tehát a Sopron irányából Lékára, Lánzserra, Kaboldra stb. kiránduló közönség a legmelegebb napszakában kénytelen visszafordulni anélkül, hogy az üdülésre szánt időt kellően kihasználhatná, ellenben a sokkal kisebb érdekeltsgű Kőszegre az utolsó vonat esti 8.34 órakor indul Sopronból és éjféle 11.53 órakor jár be oda, oly előnyt nyújtva az ottani közönségnek, amelynek ellenértéke (a vasut bevétele) semmi esetre sem lehet akkora, mintha e kedvezményt Sopron és vidéke élvezhetné.

Mivel pedig nem élvezheti: ellepi a Déli vasut a Schneeberg- és Aspang-vasut vidékét. A magyar államvasut tereli tehát

következetesen az idegen vasutakra a forgalmat. Erős hitünk az, hogy ha a szóban lévő vonat 4.06 óra helyett 6 órakor indítatnék el Kőszegről, a nyári utasforgalom meghatározódna és ezzel a közönség érdeke csak úgy ki volna elégíthető, mint a vasuté.

2. Az 5314. számú vonathoz kisebb fontosságú ugyan az 5362. számú tehervonathoz személyszállításra való berendezése, de közóhajt képez a változtatás is. Felsőpulyáról ugyanis reggeli 7.36 órától délután 2.42 óráig nem indul személyszállító vonat Sopron felé, tehát teljes 7 órán át; ellenben közlekedik egy tehervonat, amely déli 1.10 órakor jár be Sopronba s amely 2—3 személykocsit minden nehézség nélkül vontathatna még és ezzel lehetővé tenné, hogy a személyforgalom jelentékenyen gyarapodjék.

3. Kérelmünk végső pontjának teljesítése pedig azt a hátrányt szüntetné meg, hogy a Déli vasut 307. számú vonata déli 1.09 órakor érkezvén Harka-Kópházára, már nem éri ott a soproni köszegi vasut 5303. számú vonatát, amely 12.51 órakor indul el onnan; tehát 18 perc különbség kiegyenlítéséről van csupán szó, ami bizonyára nem nehéz feladat és azt az előnyt jelentené, hogy a Bécs irányából jövő utas 2 órakor volna Veperd-Kaboldon és 2.49-kor Felsőpulyán, holott ma 6 órakor, illetve 7.08 órakor ér e helyekre.

Blaschek Vilmos főszolgabíró. Pleininger József főszolgabíró.

Hisszük, hogy a bizottságok ezen pártolást érdemlő ügyben a vasutnál eredményel fognak interveniálni.

Hirek.

Személyi hírek. Dr. Baán Endre főispán kedden érkezett haza svájci utjából, illetve Bernből, ahol hivatalosan az európai vasuti menetrend megállapítása ügyében összegyűlt bizottság tárgyalásaiban vett részt. — Névnepjét ünnepelte szombaton Hajjas Antal vármegyei alispán, mely alkalommal meleg óvációban részesítette szeretett főnökét a vármegyei tisztikar. Az üdvözlőkhöz mi is örömmel csatlakozunk. — Gróf Huyn lovassági felügyelő kedden városunkba érkezett a gróf Hadik-huszárvezred megvizsgálása céljából. Tiszteletére a Pannóniában bankettet rendezett a tisztikar.

Urnepja a belvárosban. A legméltóságosabb Oltáriszentség szerzésének örömmepét a nagycsütörtöki gyász miatt urnepjára helyezte az egyház, hogy az ünnep fényét a kibontakozó természet gyönyörű szinompája is emelhesse. Csütörtökön a szt. Mihály-templomból indult a körmenet, vasárnap azt a belvárosban tartották meg. Az ünnepi nagymise reggel 8 órakor kezdődött, melyet nagy papi segédlettel Manninger Mihály kanonok s prepost mondomott. 3/49 után indult a körmenet, a világ négy táját jelző oltárokhoz. A szép menet élén a szt. Orsolya-rend növendékei haladtak, mely után az elemi iskola, a főgimnázium növendékei, majd zászlóval a kath. legényegylet, a hadastyán zenekar következett, végül a szt. Orsolya-rend kedves növendékei magyar mentés díszruhájukkal képeztek festői sorfalat az Oltáriszentség mellett, amelyet körülvevő papság nyomában a Kongregáció és a hívők száza követtek. Az idő kedvezett a szép hódolatnak s valóban örömmepet képezett az a nap is, melyen a hívők lelkük örömeinek méltóképen kifejezést adhattak.

Új misék. Mint értesülünk, az új misék bemutatása ezidén már megkezdődtek. Kedden délelőtt a Megváltóról elnevezett nővérek templomában Novák Ottó; a bősárányi templomban pedig Andorka Gábor mutatta be az Úrnak első szent mise áldozatát.

Egyházfériak kitüntetése. Várts Károly győrszékesegyházi kanonoknak Ófelsége legfelsőbb elhatározásával a szűz-szent Margit vértanúról nevezett garabi c. apátságot adományozta. Leendő városplébánossága is szükségessé teszi, hogy a pontifikális ténykedésekhez szükséges főpapi jelenvények használatához joga legyen, ami most apáttá történt kinevezésével be is következett. A kiválóan képzett, nemeslelkű, ágilis főpap szeretetreméltó egyéniségét valamennyien jól ismertük; végtelenül sajnálkoztunk távozásán; szeretetünk azonban oda is elkísérte s így igen természetes, hogy kitüntetés, amint mindenfelé, úgy bennünk is osztatlan örömet kelt. A gratulálókhoz szerkesztőségünk is szívvel csatlakozik. — A nagymartoniak népszerű plébánosát Köppl Károly p. kamarást pedig Ófelsége a bold. szűz Máriáról nevezett királyházi c. apátsággal tüntette ki. Köppl Károly igen kiváló, előkelő gondolkodású tagja az egyházmegyének, ki felsőbb tanulmányait a bécsi egyetemen végezte s egy évig a Cziráky grófi családnál nevelő, nyolc éven át pedig József főherceg alcsúti udvarában volt házi tanár. 1892-ben pápai kamarás lett s elnyerte a nagymartoni plébániát. Széles körökben ismert kiváló zenei talentumáról, lebilincselő, nyájas modoráról. Kitüntetéséhez igaz szívvel gratulál az egész egyházmegyével szerkesztőségünk is.

Báró Szalay Imre, min. tanácsost mult évben szülővárosa Sopron, ezidén pedig Pécs városa hétfőn tartott közgyűlésében díszpolgárává választotta.

Egyházmegyei hírek. Megyés főpásztorunk, Várady Lipót Árpád dr. kinevezett kalocsai érsek cirkulárjában vármegyénket illetően a következő dispoziciókat rendelte el: Thullner János magyaróvári káplánt megbizta a zurányi, Flicker Ignác sopronkereszturi káplánt a réczényi plébánia adminisztrátorálásával. Rauter Bálint újmiséi sopronkereszturi káplán lett. Windisch János felmentetvén a réczényi plébánia adminisztrálása alól, Szabadbárándra küldetett káplánnak. Varga István szabadbárándi káplán ideiglenesen Győrbe, a nagyszemináriumba rendeltetett. Pölöskey József káplán ugyanezen minőségben áthelyeztetett Nyulfaluról Csornára. Bilovits István továbbra is Csornán marad. Busch József újmiséi kisegítőkáplánnak rendeltetett Fertőrákosra. Főmötör Gyula himodi káplán és Lukács Dezső mihályi kisegítő káplánok állomáshelyeiken kölcsönösen felcseréltek.

Kinevezés. Vármegyénk s városunk állategészségügyi szolgálatának kiválóan képzett vezetőjét, Kovárics Károly főállatorvost a földművelésügyi miniszter a VIII. fizetési osztályba nevezte ki. Méltó embert ért a kitüntetés, mert főállatorvosunk egy végtelenül buzgó, lelkiismeretes hivatalnok, aki példás szorgalmával s kiváló szakképzettségével az állategészség ügyén már nagyott lendített; jellemzi mindamelllett a társadalmi érintkezésben is a szeretetreméltó szolgálatrakészség, kedves udvariasság s így öröme bennünk is visszhangra talál.

Halálozás. Blaschek Vilmos főszolgabíró mélységes gyász érte; nővére hunyt el kedden a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 35-ik évében. Az elhunytat a széleskörű rokonsággal férje s gyermeke siratja.

Mi történik a szabadkőmívessel, ha esetleg m. kir. miniszterré lesz? Báró Freilitsch Artur szabadkőmíves testvér, a kolozsvári „Unio“ páholynak a tagja 1905 őszén mint darabont miniszter megkapta a kinevezését. Ő azonnal kérte a páholytól a fedezését (a névjegyzékből való ideiglenes kihagyását) azon felvilágosítással, hogy nem-sokára valóságos belső titkos tanácsos lesz s mint ilyen nem lehet a szövetség működő tagja. Nem tudom, hogy a páholytól kapott elbocsájtóját bemutatta-e a legfelsőbb helyen?! A Nagymester személyesen adta át

neki az elbocsátó levelet, amikor is báró Freilitsch, a „Kelet“ tanúsága szerint, biztosította a Nagymester testvért, hogy ha kivált is a szövetségből, híve és munkása lesz továbbra is a szabadkőmíves eszméknek“. Hátha majd egyszer ilyen kultusz-minisztert kapunk?! Ami ilyen formán nem lehetetlen. Akkor az ad nekünk még püspököket is. Édes hazám, édes egyházam eszmélj!

A Dunántúli turista egyesület csütörtöki erdei ünnepélye tekintettel a bizonytalan időjárásra elég jól sikerült. Az erdészlak melletti „Várison“ egy rendkívül szűk helyen volt az ünnepély színhelye bekerítve úgy, hogy a körülbelül 900—1000 jelenlevő egymás lábán volt kénytelen járni. Négy sátorban mindenféle jót árultak kedves és szolgálatkész kezek. Este hozták nyilvánosságra a gyopár posta eredményét, mely szerint az I-ső díjat Stumpe Hilda k. a. nyerte el. Mi őszintén gratulálunk hozzá. A szabadból a társaság a Városliget vendéglőbe vonult — táncolni és biz igen sokan voltak, akik lámpa no meg kapukulcs nélkül térhettek egy kellemes nap emlékével nyugodni.

A soproni gyógyszerész-sztrájk, mint értesülünk, megszűnt. A segédek kivánságait teljesíthetőknek találták, amennyiben azok a korpótlékos rendszert, a nyugdíjgyesületbe való belépés kötelezettségét elérték. Amint Budapesten a zárórát 8 órában állapították meg, oly értelemben az Sopronban is életbe lép. Feltűnő újdonság azonban a vasárnapi inspektionak behozatala is, vagyis Sopronban a 7 patika közül ezután vasárnap délután, felváltva más és más két gyógyszer-tár lesz csak nyitva.

Csorna küldöttsége a létesítendő középiskola ügyében, impozáns arányban e hó 20-án tiszteleg gróf Tisza István miniszterelnök és Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter előtt.

Az ágfalvai 50-éves jubileum. Az ágfalvai „Dalcsoke“ férfidalegylet vasárnap ünnepelte alakulásának ötvenedik évfordulóját. Ez alkalommal az egész község díszbe öltözött, minden ház fel volt ékesítve futókoszorúkkal és a vendégeket üdvözlő különféle jelmondásokkal. Harka-Kópházáról kiindulva különvonatok közlekedtek. Részt vett 20 dalárda. Különben az ünnepély a megállapított program szerint lett megtartva: Délelőtt az egyesület elhunyt megalapítójának és karmestereinek sírjait koszorúzták meg, ezután díszülés volt, amelyet az ünneplő dalegylet üdvözlő dallal nyitott meg, Vánkos Jenő ágilis karmester vezetése mellett, utána Scholtz Ödön ev. esperes magvas ünnepi beszédben méltatta a nap jelentőségét. Ezután a soproni „Dalfűzér“ ünnepi dala, majd a megjelent dalegyesületek zászlóinak díszítése és az emlékjelvények átadása következett. Délután 3 órakor ismét összegyülekeztek és a gesztenyés erdőbe vonultak, ahol a felépő dalegyetek részére díszes emelvény volt készítve. A megeredt eső nagyban zavarta az ünnepély lefolyását, mert a közönség emiatt elszéledt minden irányban és ennek tulajdonítható az is, hogy nagyon sokan már a korai vonattal visszatértek. Mindennek dacára azért megteltek az összes ágfalvi korcsmák közönséggel, leginkább dalosokkal, ahol egész hangversenyeket rendeztek. Este azonban egy sajnálatos incidens történt, mert a jókedvű a Kirchknopf-féle korcsmában verekedéssé fajult, úgyannyira, hogy nagyon sokan fogják emlékezetükben tartani az ott kapott „emlékeket“.

A Donnert igazgató cirkusza naponként óriási közönség előtt játszik a Széna-téren. Örömmel emlékezünk meg arról, hogy az előadások magyar nyelven történnek. A két bohóc szünetnélküli derűtségben tartja a közönséget, a többi mutatványok pedig oly nivón állanak, hogy róluk csak elismeréssel irhatunk. A sok pompás szám közül különösen a nyújtón tornászokat, valamint

az arabokat kell külön is kiemelnünk, mert olyan szép dolgokat produkáltak, amelyek dicsérettel bárhol is megállják a helyüket. Ma van az utolsó nagy előadás és a birkozás díjainak kiosztása. A cirkusz innen Győrbe megy.

Tanítói jutalmazás. Szép, lélekemelő ünnepség folyt le Balfon az evang. templomban Schrauf Endre tanító évzáró vizsgájával kapcsolatosan. A 300 koronás tanítói jutalomdíj egyikét Schrauf Endre balfi ev. tanítónak ítelték oda s ezt a jutalmat a vármegye küldöttsége egy gyönyörűen kiállított elismerő okmány kíséretében adta át az ünnepelt tanítónak. Megjelent ez alkalomból Balfon Hajas Antal alispán, Schwetz Vilmos kir. tanácsos, tanfelügyelő, Démy Lajos dr. a soproni felső ev. esperesség felügyelője, Fertsák Jenő megyei főjegyző, Kakas János dr. árvaszéki elnök, Krutz Hugó dr. főszolgabíró, Breyer Jakab fertőmeggyesi ev. lelkész, Bründl Károly segédtanfelügyelő, Pócs Lajos és Ullreich Gyula a soproni felső ev. esperességi tanítóegyesület képviselői. Eljött az ünnepségre Unger János balfi rk. plébános, Wosinski István dr. fűrdőtulajdonos, Meltsch Mihály kópházi körjegyző, az evang. gyülekezet lelkésze és előljárói s nagyszámú közönség. A kitünően sikerült évzáró vizsga után Hajas Antal alispán nagyhatású beszédet mondott, amelyben Schrauf Endre tanító érdemeit ecsetelte. Schrauf Endre tanító, szép beszédben köszönte meg a kitüntetést, melyben a vármegye részesítette. Az ünnepély a Himnusz elénekülésével ért véget.

Csorna. F. hó 12-én volt a r. k. fiúiskola VI. osztályosainak záróvizsgája Kovács József kapuvári igazgató-tanító, miniszteri kiküldött jelenlétében. A megjelent 19 növendék egytől-egyig sikerrel tette le az elemi iskolai érettségét. — F. hó 14-én a ker. szociális egyesület pénztár-alapja javára sikerült táncmulatságot rendezett. A bevétel 230 K volt. Érdemes megjegyezni, hogy a szép multság káromkodó szó nélkül folyt le.

Alapító-ünnepély Sopronbárfalván. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyesülete sopronbárfalvi fiókjá Dr. Simon Elemér védnöksége alatt 1914. június 21-én a Nika-féle vendéglő helyiségeiben az özevegyeket és árvákat segélyező alapja javára alapító-ünnepélyt rendez.

Elbocsátás az államkötelékéből. A belügyminiszter Kóth József kaboldi illetőségű 39 éves, bécsi lakos, asztalossegédet nevével, Frisch Rózával és gyermekeivel József Györggyel, Roza Karolinával és Johanna Máriával együtt a magyar állampolgári kötelékéből elbocsátotta.

Balf kénes gyógyfürdő forrásai páratlan hatásúak csúsz, köszvény és női bajoknál; lithiumos savanyuvíze pedig vesebajoknál és tüdőhurutoknál a legjobb sikerrel alkalmazható. Felvilágosítást nyújt Balf gyógyfürdő igazgatósága, vagy a tulajdonos: Wosinski István dr. örökös római gróf.

Nővéreket a kórházba! Francia orvosi körökben nagyszabású mozgalom indult meg a nővéreknek a kórházakba való visszatelepítése érdekében. Dr. Eugene Vincent lyoni orvos Franciaország valamennyi orvosához felhívást intézett, melyben felszólítja őket egy körirat aláírására: Alulírott kórházi sebészek, kórházi orvosok, régi belső és külső kórházi orvosok kijelentik, hogy úgy gyakorlatilag, mint a betegek iránt tanúsított gondosság szempontjából a betegápoló nővéreket köszönet és dicséret illeti. A intézetek, melyek a nővérek személyzetét laikus személyzettel cserélték fel, nem jóváérték csinaltak. Az orvosok a nővérek szolgálatáért emelnek szót, mert az rendesebb, lelkiismeretesebb. A mi a betegeket illeti, azok inkább akarják a szerzetesnők anyai gondoskodását; ezen érzület általános úgy a polgári, mint a katonai kórházakban. Ezen okokból az orvosok azon véleményen vannak, hogy a nővéreket fenn kell tartani a

kórházakban. — Még az egyháznak legádázabb gyűlölöje Voltaire is kénytelen volt az irtalmas nővérek önfeláldozó munkájáról elismerőleg nyilatkozni. „Alig van nagyszerűbb a világon, mint a mikor a gyengéd nő nem lemondva a fiatalság, szépség és igen gyakran előkelő származás előnyeiről, örömeiről, kórházakban vonul az emberi nyomorúságot enyhíteni, melynek pusztán már látása is oly leverőleg hat az emberi gögre s undorítólag az elpuhult természetre!” Mit szólnak a krisztusi szeretettől lángoló nővérek önfeláldozó munkájához és a fönt tett kijelentésekhez az anyagiakért lihegő, tespedt, vallás-erkölcsileg romlott szabadkőművesek és a katolikus vallást gúnyoló tisztelt ellenfelek?

Öngyilkosság. Russwurm János 40 éves vulkaporányi malomtulajdonos afeletti bánatában, hogy fetesége elhagyta, felakasztotta magát. Mire a padláson ráakadtak, már halott volt.

A keresztény család számára szóló „Szent Család” című havi folyóirat júniusi száma igen szép köntösben, végtelenül gazdag és kedves tartalommal megjelent. Ismerteti első helyen keresztényi szempontból a júniusi hónapnak, azaz a pünkösdi hónapjának és a Ur napjának főnséges jelentőségét. Majd szép költeményben az oltárszentség előtt elmélkedik. Megtaláljuk benne Nagelreiter Alajos dr. „Mariska” című bájos elbeszélését; Szalay Mátyás remek költeményét „A hamu” éneke címen (mutatvány a kiváló költőnek „Hunnia Nagyhetéből” című új verskötetéből); Domonkos István által „A szeretet apostola” (Teréz kármelita nővér) címen végtelen kedvesen megírt gyönyörű ismertetését; Müller Róbert „Édes anyja” című költeményének fordítását. Domonkos István mesteri vonásokkal P. Fülöp Cyrill, volt szerkesztőnek életét ismerteti. „Római séták” címen írt Stöhr Géza; a pályaválasztásról pedig Parvulusz. Látjuk már ebből a gazdag tartalomból, hogy ezt a szép folyóiratot érdemes pártolni; a megrendelést illetően felhívjuk rá minden keresztény család szíves figyelmét. Ára egész évre csak 2 korona. Kiadja Győrben a Kármelita-Rendház.

**Aki nyaralóban, kúrta-
taksát, térzenét, flancot,
drágaságot keres; ne
nyaraljon Kaboldon!**

Hová menjünk szórakozni?

Fel az „Alm” vendéglőbe, mely a soproni közönség kedves kiránduló helye.
**Liesingi sör, jó borok és izletes ételek,
úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.**
Számos látogatást kér **Horváth Antal**
„Alm”-vendéglős.

Ország-világ.

Égi háboru egész Európában.

A nagy vihar, melyet hazánk oly súlyosan megérezett, végigtombolt az egész Európán és a kontinensen sokkal nagyobb katasztrófákat okozott.

A párisi halálos katasztrófa.

Párisban a melyebben fekvő városrészek igen rövid idő alatt víz alá kerültek. A Saint Augustin városrésznek egyik pontján egy autótaxi a soffórral és az autóban ülő hölgygel együtt a mélységbe zuhant. A soffőr és a hölgy szörnyethaltak. A Rue de la Boatieben leszakadt a járda és egy tíz méter hosszú mély szakadék támadt. A mély árokba igen sokan estek bele. Öt embert halva huztak ki az árokból.

Pusztítások Belgiumban.

Belgiumban sok embert a villám sújtott agyon. A brüsszeli városnegyedben öt ember esett a villámcsapás áldozatául, Marcheban a villám hat lakóházat felgyújtott. Lüttich kerületben a víz másfél méter magasan áll az utcákon. London környékén egy férfit, egy asszonyt és négy gyermeket megölt a villámcsapás, két felnőttest súlyosan és tizenkét embert könnyebben megsebesített. Leviszhamban a villám letörte a templom tornyának kőkeresztjét s a lezuhanó kereszt átszakította a templom tetejét.

Tiszapolgár tönkrement.

Borzalmas pusztítást végzett a vihar a hajdumegyei Tiszapolgár községben is; háromnegyed óra alatt elpusztított házakat és épületeket. Jeget hozott és elverte a gyümölcsöt, elpusztította a buza-, rozs- és kukoricatermést, úgy hogy a lakosság a legnagyobb nyomornak néz eléje. A község végén van a cigánysor. Itt egyetlen ház se maradt meg. A szélvész széthordta a gyenge építményeket. A temetőben a keresztek kidőltek, a fákat a vihar gyökerestől tépte ki. A községben ezerszáz kisgazda néz a legnagyobb nyomor elé. Hozzávetőlegesen a kár három millió korona.

Durazzo végveszedelme. Az osztrák-magyar és az olasz hadihajók ágyui kedden későn este megnyitották a tüzelést a fölkelők ellen, akik este ismét megtámadták Durazzót. Hétfőn egész nap tartott a harc. A felkelők támadását a tüzérség ágyui visszaverték. A kormány csapatai öt halottat vesztek, a sebesültek száma körülbelül ötven volt, míg a lázadók közül temérdek sokan estek el és még többen megsebesültek. Thomson hollandi alezredes hősi halált halt. A lázadók egyszerre indították meg a sűrű tüzelést s erre Thomson parancsot adott a támadásra, azonban a malisszorok ingadoztak. Most a holland parancsnok kiugrott s ekkor találta a halálos golyó. A

felkelők délfelől minduntalan segédcsapatokat kapnak és számuk folyvást nő. Durazzóban a helyzet annyira veszedelmes, hogy a fővárosban már számítanak rá, hogy a lázadók benyomulnak. A fejedelem testőrsége még a támadás előtt megszökött. Római távirat szerint Durazzo elesett és a fejedelem családjával együtt elmenekült a fővárosból.

A görög-török helyzet feszült. A háborút az athéni körökben elkerülhetetlennek tartják. Már csak órák kérdése a fontos döntések elkövetkezése. Kisázsiai táviratok szerint a görögök üldözése nemcsak nem csökkent, hanem igen nyugtalanító mértékben fokozódik. A porta válasza a görög jegyzékre még nem érkezett meg. Szmirnából arról érkeznek jelentések, hogy Szamosz lakosai kifosztották a Dette Publique hivatalos helyiségeit és brutálisan bántak a muzulmánokkal. A francia külügyminiszterium utasította az athéni francia követet, hogy a görög kormányt mérsékletet tanácsoljon. A párisi diplomáciai körökhöz érkezett információ szerint a porta a legközelebbi napokban fog válaszolni Görögország jegyzékére. Azt hiszik, hogy a török-görög konfliktus még e hét folyamán békés elintézését fog nyerni.

Egy nagy

földszintes szoba

külön bejárattal, július 1-ére kerestetik.
Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Egy tanítónő július és augusztus hónapokra

nevelőnőnek

ajánlkozik vagy gyermekeket vizsgára előkészít. Zongora- és francia-oktatást is ad.
Cím a kiadóhivatalban.

Egy kisebbszerű

jégszekrény

megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Liesingi Backsör

Minden **szerdán** és **szombaton** egész nap **friss** csapolás. Kiváló tisztelettel

Schrems József

Sopron, Színház-utca 25. szám.

40% gáz-megtakarítás!

Egy igen könnyen kezelhető, új, szab. készülékkel a legszebb fény és 40% gáz-megtakarítás érhető el és nagy előnye, hogy Invertégőhöz és mindenféle gázlámpára alkalmas.

**Darabja szereléssel 3 kor.
25 drb. lángnál 10% engedmény.**

Szállítja a „Berlini Világítási Részvénytárs.
Magyarország és a Balkán-államok főraktára:

DRESDNER NÁNDOR
Budapest, VI. Eötvös-utca 25/a szám.